

دهنگ به ليسته گهي عومهری خاوهر دهدهين

ئيسماعيل خور مائى

2009

بۆنى ژهر خوش بى خودا

هه موو يار سايكى دلمان

دهبينه وه به مه حشهرى په روانه و گون

هه موو به هاريگمان خودا

وهك چال پر دهبينه وه له ئيسك و پرووسكى يهك

پر دهبينه وه له ژهر و هه وای ناجنس

پر دهبينه وه له عه شقى شاره عيشق

پر دهبينه وه له مونا جاتي كوستان و

وهك په پوى باران شوردهى سه رمه رقه دهكان خودا ، رهنگمان له بهر دهروا

وهك تاف و بۆينباخى ناو خودا ، به گهردنى شاخىكى چاوباشقائى هه ورامانه وه

تافی ئەشك و تەلای چاومان

چنگ لە بەردی بن چەماو و

چنگ لە خوینی قولایی دل دەگرن

هەموو سائی ، كە بەهار دئی خودا

ئیمەى هەلەبجەییانی تارژەنەشارى ژهر ، عاشقیكین جودا

لە ژوانی سەرڤه‌وراندا ، گۆل بە دنداره كوژراوه‌كانمان دەدەین

لەبن دارى ملوانكەى جوانترین چەوى هەناوى چەم ، لە ملی كیلە بى نازەكانمان دەكەین

كە بەهاردی خودا ، ئیمە عاشقیكین جودا ، عاشقیكین بیدەنگ

مەخلووقیكین تەواو تەواو بى دەنگ ، بى دەنگ بى دەنگ وەك قەومى ریحانە شاران

بۆنەمان جودا و هەلبژاردنمان جودا و لیستمان جودا و رەنگمان جودا خودا

ئیمە لیستمان ، لیستی خاك و لیستی خوین و لیستی تەرم و لیستی نیشتمانیكى قەرەبرووت

ئیمە دەنگمان ، دەنگى گەرەكى كوژراو و دەنگى گۆلى بیوژن و دەنگى دارى لاره مل و

دەنگى تەیرە كویرەكان و دەنگى خورما ماسییه‌كانى ئاو و

دەنگى منالانى بەرەمەكانەى ئاورا و برسى و

دەنگى شیعەر و

دەنگى بانگى پیره مزگەوتەكەى پاشایه خوا

بەلام خودا ، ئیمە وەك كەس ناكەین

چاو لە زەین و حیلەى سەرزەمینیش ناكەین

بۆ بردننەوهى گەمەكانى جوانى و ئاخیرەت خوا ، ئیمە

بە لیستی گۆلە كویرەكانى گۆلان و بە لیستی تەیرە بى بالەكانى عەنەو

بە لیستی كۆكەى كانییه‌كانى بامۆك و بە لیستی پەنجەرە كالبوووه‌كانى هاوار

به شدارى له گهمه و هه ئبژاردنه كانى خاك ده كهين

به لام خودا ئيمه وهك كهس ناكهين

چاو له زهين و حيلهى سهر زه مينيش ناكهين

به نانى گول ، دهنگ ناكرين و

به ناوى گول

پوز به سهر ليستى باران و

پوز به سهر ليستى گه والهدا لى نادهين

كه به هار دى خودا ، ئيمه مه خلوو قتيكين بيدهنگ

مه خلوو قتيكين جودا و مه خلوو قتيكين مه زلووم

قه وميكيين خوا

له بيرچووى ژمارهى هه موو ره تگه كان و

له بيرچووى هه موو ده سه لات ته كانين خوا

بيست و يهك سالى ره به قه ،

باخى له شمان ناگرى خوئين ده بخوا و

كاكلهى هه وره لو كه يهك له ميهره بانى

نهم ناگره خوينهى نه وهستان

بيست و يهك سالى ره به قه

چلپاو پيى منال و كو لانى خوار دووين و

كه وشى به ئين و عه هدى نه گه شته پيمان

بيست و يهك سالى ره به قه

وينه و ناومان ،

كلۆئيمان وهك تووتنى تازە چەرداخ

بەو بازارگان و بەم بازارگان دەفرۆشن

وهك ناوى لۆكە بە جامى قۇزاخەو

دەمانفرۆشن و ھەر جارى

لە نانى كۆست ، نانى كۆستى ، نانىتە سەر نانىشانی خووانیکمان

بیست و یەك سائی رەبەقە ، وهك لۆكەى لیفەى ھەئەشاو

بۆ سەرىنى ژوور سەرى ئەم مەرام و ئەو مەرام

دەماندەنە ئەم ھەلاجى درۆ و ئەو ھەلاجى درۆ و

نەیانتووانى و نەتانتووانى ، چكۆلەترین چرای خەونمان ھەلكەن

نەیانتووانى و نەتانتووانى ، رى ئە قوئى برىنيكمان بگرن

بیست و یەك سائی رەبەقە ، ئەم دەقەر و لەو دەقەردا

سەرى ئەم مالى و ئەو مالى ، خوا

بەو ئاسمان و ئەو ئاسماندا دەبەن و

ئیمەش چاومان چەقیووتە ناو قورپى كەلاو و

ھیشتاش بۆنى ژەر و بۆنى سیو ئە دەمان دى

نەتانتووانى و نەتانتووانى ،

مالى ئە عەشق بەرنەو ھە كانیئاشقان

ھەئەبجە بە ھەئەبجەى گۆران كەنەو

بەردىكى لای كانیئە قوئكە و

درەختىكى لای مۆردانە بە سەوزایى ئاشت كەنەو

نەتانتووانى و نەتانتووانى ،

لهو هه موو دپړی زوئمه دا

له ئیعرابی دئنه واییه کدا جیمان که نه وه

له و پړی هات و نه هاتی ژهر بارینه ی شاردا

به و کوئی به رها و چووزه ریواسی نه گبه تییه وه

فهرنجی سه وزایی مهرگی له سهر شانمان بگرن

نه تانتوانی و نه تانتوانی

به قهه زیبایی مهرجانی نه و هه موو ته رمه پړاوه ی کووچه

گووزهرانی ، ههر نه بی ، حالی دره ختیکی بهر بامان به نی

ههر نه بی نا

وهک جواری دهم ووشکه لاتووی لای قشلاخیکی جاران

نوره ناوی عه شقیکمان بخه نه وه سهر

ناخهر ئیمه له ترینه و به فر و ریشوئله وه

که له وهر خستنه سهر پستی عه شق فیربووگین

تازه ئیمه ، ئیمه بی عیشق دهرنا بهین

بی مهرجه وایی چناری ناواییه ک

له عوومری فه جری دهرناو بهین

جه خار جه خار هه نه بجه که م

کوا سه رده می گوران و شه لالی شیعت

کوا شکاری راو و نه سپ و قوونده ی که رویشکی سه وزاییت

کوا قریوه ی ته لا کچی سهر سه ره پړی کانیاوانت

کوا قوئپ و جورعه ی شه وانی خوش مه شره بی نیوه شه وانی پیاوانت

جە خار ھەنەبجەكەم ، ئەى تارژەنە شارى ژەھر

تۆ ھەنووكە جامى سەوزايىت ئە دەم كەوتوووه و

تۆ ھەنووكە باخەئى ئاوەدانىيت پېرېووه ئە كوون

دەگىر مەبە ، تۆ ھەنووكە

زىباترىن كەلاوھى ناو نىشتىمان و

كە ئەگەتترىن دەغىلەى ئەم وولاتەى

دەگىر مەبە خۆت پووتە ئە و كەچى

خەرجى گەدا وپاشاش ئە سەر تۆبە

خۆت پووتە ئە و وىرى گوللەى شەپ و شۆرىش ئە سەر تۆبە

بەرم ئەى شار ، خۆت پووتە ئە و

سەرفى جەل و

پارەى تەنوورەى كچەكانى قەيسەر و

سووراوى - ئۆربال و شانىيل و لانتكۆم - يشيان ئەسەر تۆبە

خۆت پووتە ئە و خەرجى حووزنى ھەموو وولات ئەسەر تۆبە

كە بەھار دى ، خودا

ئىمە مەخلووقىكىن بىدەنگ ، مەخلووقىكىن مەزئووم

بەلام

عەھد بى خوا

بۆ ئەمەو دوا

دەنگ بە لىستەكەى عومەرى خاوەر نەبى

دەنگ دەنگ بە ھىچ لىستىك نەدەين

تەپ و تۆزى بەر مائەكەى خۇمان نەبى
ئاورشىن و رەنگ رىشىنى ، هيج رەنگى نەكەين
بىزىرى حەوشەى مەينەتى خۇمان نەبى
تەنگ بە گيا و مەلەوئىچەى دەورى هيج شەتلى هەنەچنەن خوا
لە فرمىسكان ، دەورى پىللووى خۇمان نەبى
وەك پلووسكى عاسىترىن كانى
نەرژىنە سەر هەنى و جەبىنى ئەم بەرد و ئەو بەرد
شەرتە چىتر وەك پووشى رۇح ، ئاگرى هەموو مقامى گىرمان نەدا و
وەك تەنكايى هەموو ئاويكى خۇش برىواى زەردەپەران
بە ماسى گوفته بەئىنى
زىربارى هيج رەنگى ، رەنگى لە خۇمان تىنەكەوين
ئاخەر زۇرتان ووت و هيجتان نەکرد
زۇرتان ووت و
بەرچنەى رىزائى هەنجىر فرۇشىكى تريفەتان نەچنەبەو
زۇرتان ووت و
لەو مەملەكەتى هەموو دەرمائەى بەشتان
دەرزى سەوزايىەكتان لە پشتى چنارىكى عەنەب نەدا
زۇرتان ووت و هيجتان نەکرد
ئەى كوانى ؟ ئەى قەول نەبوو ؟
لە حىرسى هەنەبجە و سووتووى گەرميان و بادىناندا
لە هەنەبجە سەگى تەكرىت لە دار بدرى و

لهوئ لهو نيشتيماني عومهر و لهوئ لهو نيشتيماني حيلمبيهدا

غەزەب بتاتگري و سەري زينداني غەزەب له كورد داپوشن

ئەي كوانئ ؟ ئەي قەول نەبوو ؟

له زستاني پاردا ،

له شەوي هەلەرزىي هەر هەتئويگدا

وەك رۆژە فرکە و قافلەي سەفەري خوتان

قافلەي ئوتتۆمبيلي ، لەريحانەي سەر سەكۆي مائە گوندئ پەشتەر و پەشتەر

بە كۆئى با

سرکەيي دەشتي جەميرين و

کەرکوک بە نيشتيماندا کەنەو

زۆرتان ووت و هيچتان نەکرد

ئەي كوانئ ؟ ئەي قەول نەبوو ؟

بۆ لەمەو دوا

منالانى پيرمحەمەد

منالانى گۆنومەري بئ روشنايي

له چەمي رەنگ و خەوندا مەلە بکەن و

له پۆلي هەساران و

له مەکتەبەکەي ئاسماندا

بە قەلەمي داري جەننەت وينە بکەن

زۆرتان ووت و هيچتان نەکرد

ئەي كوانئ ؟ ئەي قەول نەبوو ؟

لە شەوقى شەوى خۆتاندا ، خۆتان

گلۆپیتکەش بەسەر قەورى شەهیدىكى ھاوړیتاندا ھە ئكەن

لە شەوى بەفر بارىنىكى شارددا شار ، بچنە لایان

لە حىكایەتى شۆرش و لە نووكتە و لە جەولەى شەوىكى شارەزورىان بىر بىننەوہ

گەر پووتان دى ،

لە ھەوائى داىكىكى نان كەر و ژنىكى جل شۆر و

لە ھەوائى كۆرپەيەكى جگەرە فرۆشيان بەنى

زۆرتان ووت و ھىچتان نەكرد

عەھد بى خوا

دەنگ بە لیستەكەى عومەرى خاوەر نەبى

دەنگ دەنگ بەھىچ لیستىك نەدەين

عەھد بى خوا

عەھد

عەھد

2009 / نە ئمانیا

